

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директорка Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти

Марина БРИЛЬ
«15» листопада 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

Робочий зошит
з навчальної дисципліни «Теорія музики»
для фахової передвищої мистецької освіти
галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальність 025 Музичне мистецтво

Укладачки:

Є. О. Ходикіна

викладачка циклової комісії вокально-хорового мистецтва Комунального закладу «Лозівський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради, спеціалістка вищої категорії

В. В. Чуйко

викладачка циклової комісії вокально-хорового мистецтва Комунального закладу «Лозівський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради, спеціалістка вищої категорії, старша викладачка

Рецензентки:

О. В. Швецова

викладачка, завідувачка циклової комісії музично-теоретичних дисциплін Фахового коледжу Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра, спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка; доцентка кафедри «Теорія музики» Київської муніципальної академії музики ім. Р. М. Глієра, заслужена працівниця культури України

І. А. Нискогуз

викладачка циклової комісії музично-теоретичних та хорових дисциплін Комунального закладу Львівської обласної ради Львівський фаховий коледж культури і мистецтв, спеціалістка першої категорії

Відповідальна
за випуск:

А. Г. Полещук

Рекомендовано

на засіданні методичної ради
Комунального закладу «Лозівський фаховий
вищий коледж мистецтв»
Харківської обласної ради
(протокол № 4 від 19 грудня 2023 р.)
© Ходикіна Є. О., Чуйко В. В., 2024 р.
© Державний науково-методичний центр
змісту культурно-мистецької освіти, 2024 р.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Розділ I. МУЗИЧНИЙ ЗВУК І ЙОГО ВЛАСТИВОСТІ.....	5
Розділ II. МУЗИЧНА СИСТЕМА, ЗВУКОРЯД.....	5
Розділ III. ОКТАВНА СИСТЕМА. НОТНА СИСТЕМА.....	6
Розділ IV. МУЗИЧНИЙ СТРІЙ. ТОНИ І ПІВТОНИ. ЕНГАРМОНІЗМ ЗВУКІВ	7
Розділ V. МУЗИЧНИЙ МЕТР.....	9
Розділ VI. ТЕМП, ЙОГО ВИДИ І ПОЗНАЧЕННЯ.....	13
Розділ VII. ТЕРМІНИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ХАРАКТЕРОМ МУЗИЧНОГО ВИКОНАННЯ.....	14
Розділ VIII. ІНТЕРВАЛИ ПОЗА ЛАДОМ	15
Розділ IX. АКОРДИ ПОЗА ЛАДОМ.....	16
Розділ X. МУЗИЧНИЙ ЛАД І ЙОГО ЕЛЕМЕНТИ. ТОНАЛЬНІ СПІВВІДНОШЕННЯ.....	18
Розділ XI. ІНТЕРВАЛИ У ЛАДУ.....	22
Розділ XII. АКОРДИ У ЛАДУ.....	24
Розділ XIII. МЕЛОДІЯ. СЕКВЕНЦІЯ. ТРАНСПОЗИЦІЯ.....	26
Список використаних джерел.....	31

ПЕРЕДМОВА

Навчальну дисципліну «Теорія музики» у сфері сучасного інтерактивного навчання варто розглядати як таку, що активізує музично-художню свідомість, поглиблює уміння аналізувати, порівнювати, узагальнювати та розвиває творче мислення. Це основа для сприймання теоретичного знання музичного мистецтва протягом усього періоду навчання.

Робочий зошит з теорії музики створений для здобувачів фахової передвищої мистецької освіти галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Дана розробка призначена для використання при вивченні навчальної дисципліни «Теорія музики» та має на меті зробити процес навчання більш зрозумілим, доступним та цікавим.

Робочий зошит представляє собою практикум для закріплення навчального матеріалу та форму контролю знань здобувачів освіти з даної навчальної дисципліни.

Зміст робочого зошита розроблений з використанням традиційних та нетрадиційних форм перевірки знань (частина яких в ігровому форматі): тести, пошук відповідностей та смислових зв'язків, виправлення помилок, музично-математичні кросворди, філворди, цифрові вірші, творчі та практичні завдання.

Навчальний матеріал охоплює весь курс «Теорії музики» та складається з 13 розділів, які вміщують 48 завдань різного рівня складності.

Робочий зошит містить музичні приклади на основі народних пісень, класичної та сучасної музики українських та зарубіжних композиторів та може використовуватися в якості домашніх завдань, закріплення знань при вивченні нового матеріалу на уроці, повторення та систематизації пройдених тем, для підготовки до контрольних робіт.

Автори сподіваються, що обраний підхід буде цікавим як здобувачам освіти, так і викладачам закладів фахової передвищої мистецької освіти.

Розділ I. МУЗИЧНИЙ ЗВУК І ЙОГО ВЛАСТИВОСТІ

1. Знайти відповідність:

а	показник вимірювання гучності звука	1	обертони
б	залежить від частоти коливань	2	шумовий звук
в	середовища, в яких відбувається коливання	3	висота звука
г	$a^1 = 440$ Гц	4	сила звука
д	супутні звуки, що утворюються від коливання частин звучачого тіла	5	децибел
е	одиниця вимірювання частоти коливань музичного звука	6	еталон музичного звука
є	звук, що має точну висоту	7	резонатори
ж	залежить від амплітуди коливань	8	музичний звук
з	звук, що не має точної висоти	9	тривалість звука
к	окраса звуку, що залежить від резонаторів і обертонів	10	герц
л	залежить від продовження коливань	11	тембр

Вписати номери варіантів відповідей у таблицю:

а	б	в	г	д	е	є	ж	з	к	л

Розділ II. МУЗИЧНА СИСТЕМА, ЗВУКОРЯД

1. Заповнити пропущені назви основних та альтерованих ступенів:

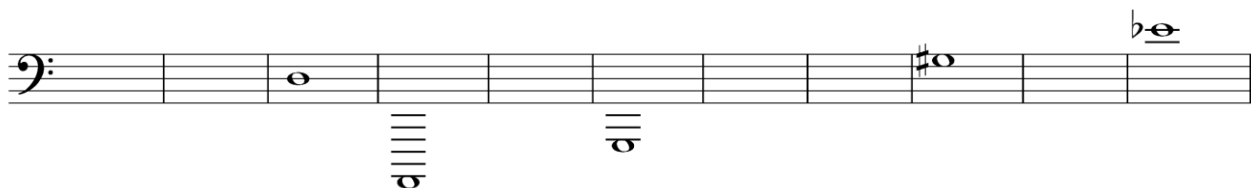
	<i>cis</i>	<i>dis</i>			
	<i>do#</i>		<i>sol#b</i>	<i>as</i>	<i>ci#b</i>
<i>c</i>	—	—	—	<i>a</i>	—
<i>do</i>	—	—	<i>фа</i>	—	—
				<i>d</i>	—
				<i>mi</i>	—
				<i>sol#</i>	—
				<i>sol#b</i>	—
				<i>ci</i>	—

Розділ III. ОКТАВНА СИСТЕМА. НОТНА СИСТЕМА

1. Заповнити пропуски на нотному стані та в таблиці:

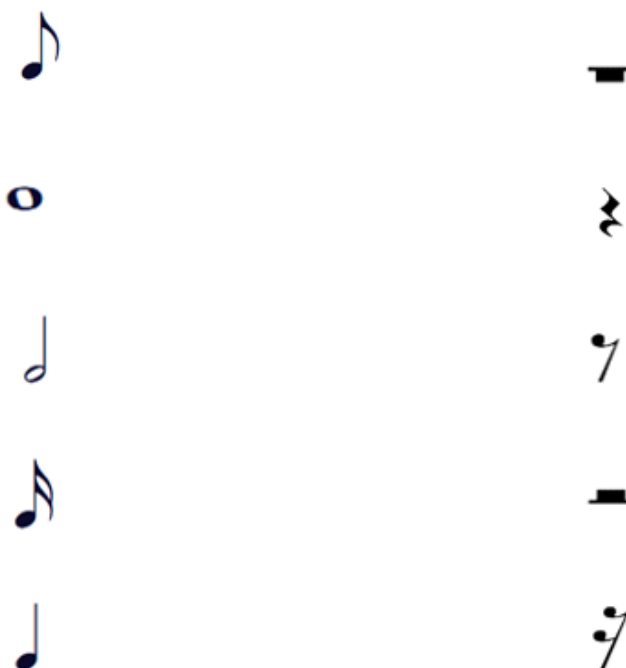

	d ²	cis ¹		h ³		f ⁴	c ³		as ²	
--	----------------	------------------	--	----------------	--	----------------	----------------	--	-----------------	--

F						C	c ¹		b	
---	--	--	--	--	--	---	----------------	--	---	--

2. З'єднати стрілками ноти з відповідними за тривалостями паузами:

3. Записати вказані звуки на нотному стані у заданому ключі:

a	f ¹	c ²	g ¹	h	f	A	e ²	d ¹	b	e
---	----------------	----------------	----------------	---	---	---	----------------	----------------	---	---

4. Вписати номери зображень знаків скороченого нотного письма у таблицю:

	1.	
2.	а	групето
3.	б	форшлаг
4.	в	арпеджіо
5.	г	глісандо
6.	д	тремоло
7.	е	трель
8.	є	знак переходу
9.	ж	мордент
10.	з	октавний пунктир
11.	к	вольта
	л	реприза

Розділ IV. МУЗИЧНИЙ СТРІЙ. ТОНИ І ПІВТОНИ.

ЕНГАРМОНІЗМ ЗВУКІВ

1. Обрати правильну відповідь.

1. Музичний стрій – це:

- а) розподіл звуків від нижнього до верхнього;
- б) розподіл звуків музичної системи за певною висотою;
- в) частота звука «ля» першої октави.

2. *Темперованийий стрій – це:*

- а) розподіл всіх звуків по чистим квартам та квінтам;
- б) послідовне розміщення семи основних ступенів;
- в) розподіл октави на 12 рівних частин – півтонів.

3. *Зонний стрій – це:*

- а) стрій із незначним відхиленням від еталону звукової частоти;
- б) стрій, у якому частота коливань звука «ля» першої октави дорівнює 440 Гц;
- в) стрій акордеону та фортепіано.

4. *Діатонічний тон і півтон – це:*

- а) відстань між сусідніми звуками;
- б) відстань між сусідніми ступенями;
- в) велика і мала секунда.

5. *Хроматичний тон і півтон – це:*

- а) один ступінь, взятий в різних видах (основному і альтерованому);
- б) збільшена та двічі збільшена прима, зменшена терція;
- в) велика і мала секунда.

2. Записати даний приклад шляхом підвищення кожного звука на хроматичний півтон:

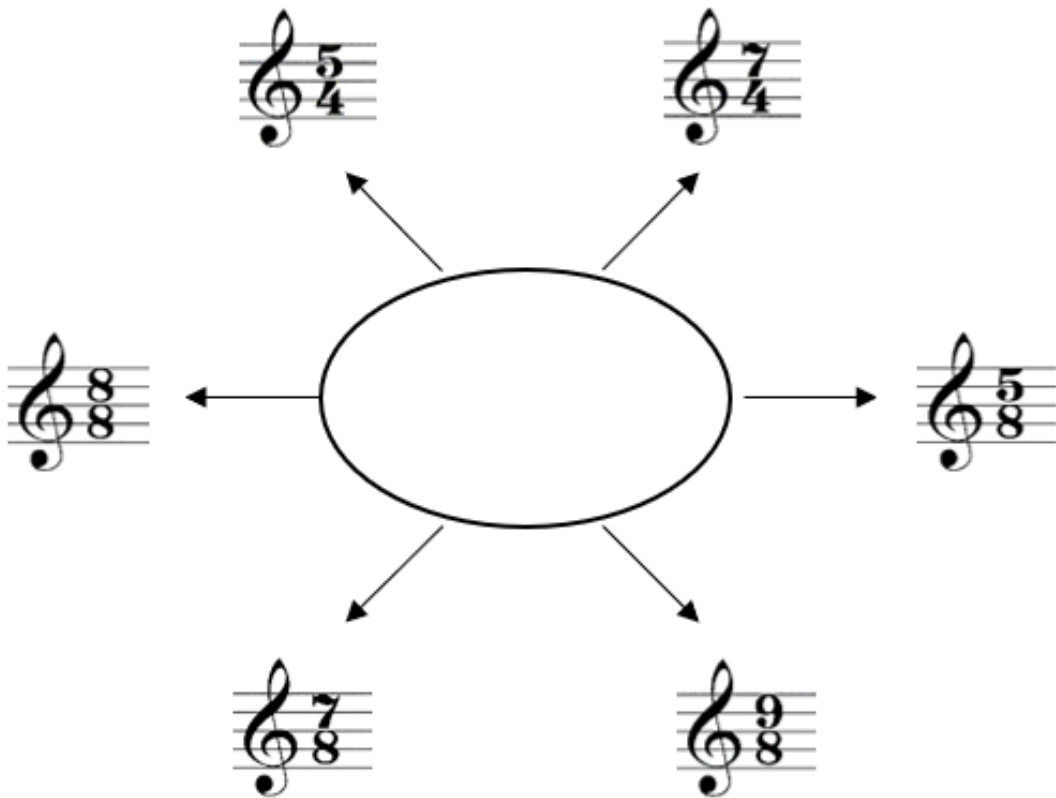
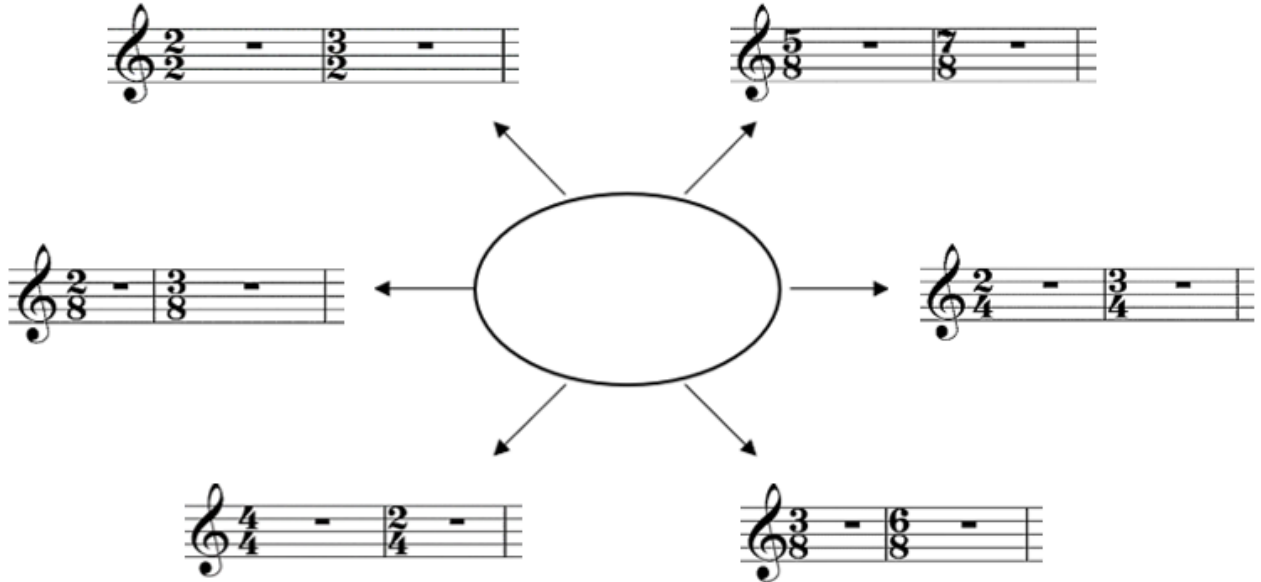

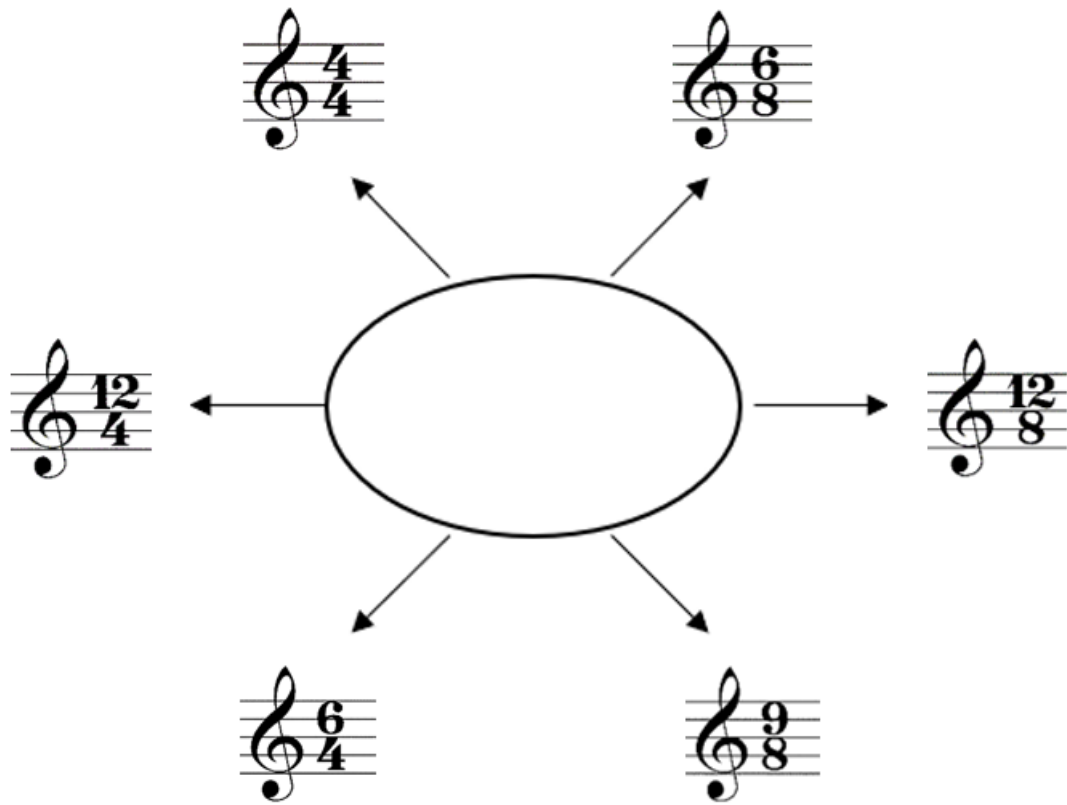
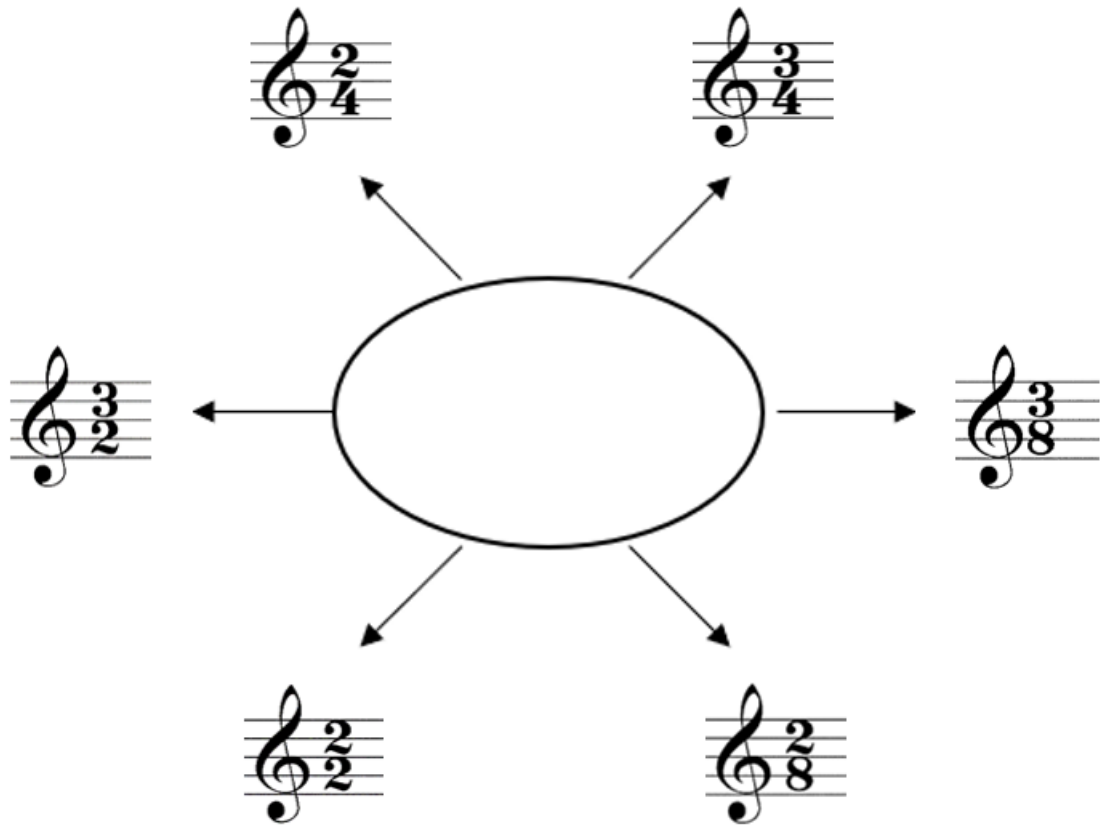
3. Написати нотами всі можливі звуки, енгармонічно рівні заданим:

Розділ V. МУЗИЧНИЙ МЕТР

1. Визначити метри згідно музичного розміру та вписати їх назви в овали:

2. Визначити розмір та розставити тактові риски:

a)

б)

в)

3. Вирішити музично-математичні кросворди:

	+	...	=	...	-		=	
-		-		-		+		+
	+	...	=		-	...	=	...
=		=		=		=		=
...	+	...	=	...	+	...	=	
+		+		+		+		+
	+	...	=		+		=	...
=		=		=		=		=
...	+		=	...	+	...	=	...

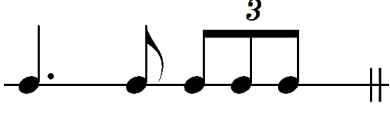

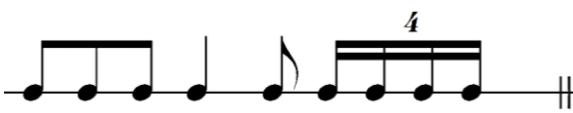

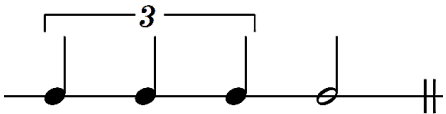

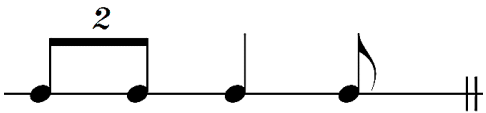

	-	...	=		-		=	...
-		+		+		+		+
...	+	...	=		-		=	...
=		=		=		=		=
	+		=	...	-	...	=	
+		-		-		-		+
...	-		=
=		=		=		=		=
	-	...	=		-	...	=	

4. З'єднати стрілками приклади синкоп з назвами їх видів:

а	міжтактова
б	внутрішньодольова
в	міждольова

1	
2	
3	

5. Встановити відповідність ритмічного малюнку та музичного розміру:

а		1	
б		2	
в		3	
г		4	
д		5	

Вписати номери варіантів відповідей у таблицю:

а	б	в	г	д

Розділ VI. ТЕМП, ЙОГО ВИДИ І ПОЗНАЧЕННЯ

1. Вписати пропущені букви у термінах:

Larg_ et_ o	_ em_ o ru_ _ to
Tranqu_ _ _ o	T_ m_ o gi_ _ to
Viva_ is_ i_ o	Dop_ _ o mov_ _ ento
S_ rin_ _ _ do	_ on m_ to
_ _ larg_ _ do	Re_ itat_ _ o
Li_ te_ _ o te_ p_	

2. Розподілити позначення темпів з таблиці по групах:

Largo	Andante	Presto	Ritenuato	Allegro
Rallentando	Comodo	Lento	Sostenuto	Stretto
Grave	A tempo	Vivo	Ad libitum	Prestissimo
Accelerando	Adagio	Moderato	Tranquillo	Allegretto

Для зміни темпу

Швидкі темпи

Помірні темпи

Повільні темпи

Розділ VII. ТЕРМІНИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ХАРАКТЕРОМ МУЗИЧНОГО ВИКОНАННЯ

1. Вирішити філворд. Закреслити терміни, пов'язані з характером музичного виконання прямою лінією в напрямках \updownarrow , \leftrightarrow :

- Урочисто, велично.
- Схвильовано.
- Натхненно, з душею.
- Співуче.
- Виразно.
- Граціозно.
- Підкреслено.
- Рішуче, енергійно.
- Розділення однорідних голосів.
- Раптово.
- Всі разом.
- Рішуче.
- Любовно.
- Ніжно.

- Жалібно.
- Слізно.
- Пристрасно.
- Радісно, весело.
- Величаво, з блиском.
- Комічно.
- Завмираючи.
- Піднесено.

P	O	M	P	O	S	O	B	M	A	E	S	T	O	S	O
E	I	T	T	U	T	K	U	G	I	O	C	O	S	O	A
S	S	U	B	I	T	O	R	O	S	O	R	O	M	A	P
P	D	I	V	I	S	I	L	O	T	A	T	I	G	A	P
R	M	E	C	L	O	D	E	O	T	A	C	R	A	M	A
E	O	B	O	Q	C	D	S	A	R	F	O	H	O	B	S
S	R	S	C	D	A	O	C	N	I	K	S	L	C	L	S
S	E	H	I	B	N	L	O	I	S	M	O	G	I	K	I
I	N	T	T	B	T	O	N	M	O	M	I	P	G	C	O
V	D	S	E	C	A	R	D	A	L	N	Z	D	R	A	N
O	O	V	T	Z	B	O	P	T	U	H	A	G	E	R	A
H	G	T	A	C	I	S	F	O	T	S	R	S	N	F	T
R	V	N	P	D	L	O	K	V	O	T	G	D	E	G	O
Q	P	F	G	M	E	L	O	S	O	M	I	R	C	A	L

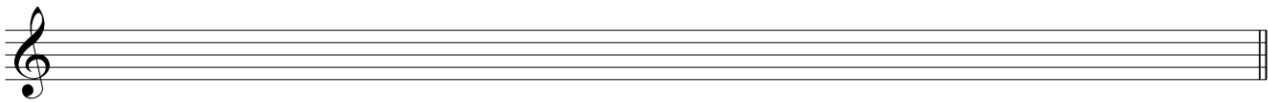
Розділ VIII. ІНТЕРВАЛИ ПОЗА ЛАДОМ

1. Побудувати вказані інтервали від звука вгору та вниз:

v.6↑ ч.4↓ м.2↓ м.3↑ в.9↑ м.13↓ м.10↑ ч.5↑ м.7↓ ч.11↓ ч.12↑

2. Знайти помилки в записі нотного тексту деяких інтервалів, виправити їх та записати правильний варіант:

ч.5 ч.4 м.3 м.7 в.6 в.3 в.7 в.2 м.6 м.2 3б.4

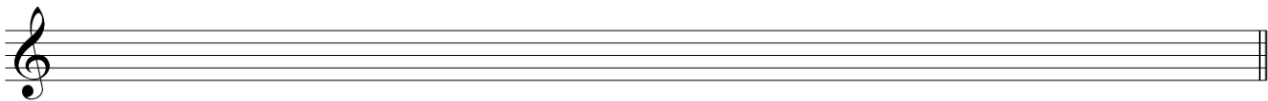
3. Знайти в мелодії усі консонуючі інтервали та підписати їх:

4. Знайти та виділити усі дисонуючі інтервали, підписати їх:

5. Визначити дані інтервали, виконати їх обернення та підписати:

6. Поєднати лігами енгармонічно рівні інтервали:

Розділ ІХ. АКОРДИ ПОЗА ЛАДОМ

1. Вставити пропущені звуки в акорди:

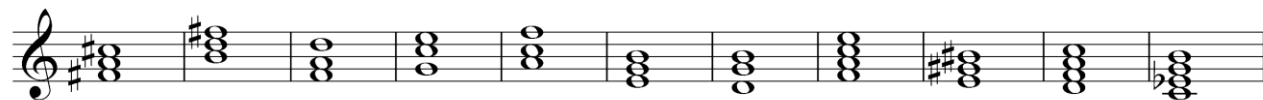

B^5_3 M^6_4 B_6 M^5_3 $ЗМ_7$ M_6 $Зб^5_3$ $МВ_7$ B^6_4 $ЗМ^5_3$ $МЗМ_7$

2. Визначити та підписати акорди:

3. Вставити пропущені знаки альтерації там, де необхідно:

V^5_3 M^5_3 V_6 V^6_4 M_6 $3M^5_3$ M^6_4 M_{M7} $3\flat^5_3$ M_{V7} $3M_7$

4. Поєднати лігами усі мажорні квартсекстакорди:

5. Знайти відповідність:

а	Мажорний тризвук
б	Мінорний тризвук
в	Зменшений тризвук
г	Збільшений тризвук
д	Великий мажорний септакорд
е	Великий мінорний септакорд
є	Малий мажорний септакорд
ж	Малий мінорний септакорд
з	Зменшений септакорд
к	Малий зменшений септакорд
л	Нонакорд

1	в.3 + м.3 + в.3 + м.3
2	в.3 + м.3 + м.3
3	в.3 + м.3 + в.3
4	м.3 + в.3
5	м.3 + м.3 + м.3
6	в.3 + м.3
7	м.3 + м.3 + в.3
8	м.3 + в.3 + в.3
9	м.3 + м.3
10	м.3 + в.3 + м.3
11	в.3 + в.3

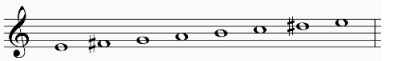

Вписати номери варіантів відповідей у таблицю:

а	б	в	г	д	е	є	ж	з	к	л

Розділ X. МУЗИЧНИЙ ЛАД І ЙОГО ЕЛЕМЕНТИ.

ТОНАЛЬНІ СПІВВІДНОШЕННЯ

1. У середній колонці наведено назви музичних понять і термінів. У колонках праворуч або ліворуч закреслити неправильне визначення (неправильний запис):

звукоряд вгору та вниз	лад	організація стійких та нестійких ступенів
I, IV, V	головні ступені	II, IV, VI
I, IV, V	стійкі ступені	I, III, V
головні	ступені, які оточують Т	увідні
	гармонічний мі-мінор	
різні ключові знаки та однакові тоніки	одноіменні тональності	однакові ключові знаки та різні тоніки
різні ключові знаки та однакові тоніки	паралельні тональності	однакові ключові знаки та різні тоніки
	тональність Des dur	
VI	субмедіанта	IV
послідовність із 3-х звуків	тетрахорд	послідовність із 4-х звуків
натуральний мажор	1т.+0,5т.+2т.+0,5т.+2т.	натуральний мінор

2. Знайти та закреслити тональності, які не є спорідненими по відношенню до основної:

Des dur	es moll	F dur	Ges dur	A dur	As dur	h moll
----------------	---------	-------	---------	-------	--------	--------

gis moll	H dur	cis moll	D dur	dis moll	Es dur	Fis dur
-----------------	-------	----------	-------	----------	--------	---------

3. Дати відповіді на питання, записати їх у таблицю відповідно до мажору та мінору:

Питання	Мажор	Мінор
На якому ступені немає тонічного тризвуку споріднених тональностей?		
На яких ступенях знаходяться тоніки споріднених мажорних тональностей?		
На яких ступенях знаходяться тоніки споріднених мінорних тональностей?		
На якому ступені знаходяться тоніки одразу двох споріднених тональностей?		

4. В нотних прикладах визначити початкову тональність та тональність, до якої здійснюється модуляція:

а)

С. Джоппін. The Strenuous Life

Non fast

б)

Д. Шурінг. Lullaby Of Birdland

Moderato

5. Вписати номери зображень відповідно до визначення у таблиці:

4. E dur
es moll

5. G dur
gis moll

8. F dur
dis moll

9. B dur
g moll

12. D dur
d moll

13. Ges dur
Fis dur

а	одноіменні тональності	
б	паралельні тональності	
в	енгармонічнорівні тональності	
г	однотерцієві тональності	
д	Des dur	
е	f moll	
є	H dur	
ж	Es dur	
з	cis moll	
к	Fis dur	
л	Ces dur	

6. Вирішити філворд. Закреслити назви ладів прямою лінією в напрямках \updownarrow , \leftrightarrow :

- Лад, що дорівнює за своєю структурою натуральному мажору.
- Лад, що відрізняється від натурального мажору IV високим ступенем.
- Лад, що відрізняється від натурального мажору VII низьким ступенем.
- Лад, що дорівнює за своєю структурою натуральному мінору.
- Лад, що відрізняється від натурального мінору VI високим ступенем.
- Лад, що відрізняється від натурального мінору II низьким ступенем.
- Лад, що відрізняється від натурального мінору II та V низькими ступенями.
- Лад, що складається з п'яти ступенів.
- Мажорний лад з низькими II та VI ступенями, або мінорний лад з високими IV та VII ступенями.
- Мінорний лад, в якому високі IV та VI ступені.
- Семиступеневий звукоряд, звуки якого можуть бути розташовані по чистим квінтам.

Й	И	Н	Ч	І	Н	О	М	Р	А	Г	І	Ч	І	В	Д
Г	Е	О	Л	І	Й	С	Ь	К	И	Й	Е	Д	К	Д	Й
І	А	П	А	К	І	Н	О	Т	А	І	Д	І	Г	А	И
П	П	Ь	О	С	Н	І	М	И	Ь	Г	Р	Н	Т	И	К
О	Е	Р	Й	Ь	Л	В	Р	М	Л	О	Н	К	А	Т	Ь
Ф	Н	С	И	С	Й	И	К	Ь	С	Й	І	Р	О	Д	С
Р	Т	Б	К	Ь	К	О	Г	И	Н	І	Е	Е	О	Л	Й
І	А	А	Ь	Й	С	Т	К	Ч	Ф	Н	И	И	Т	Й	І
Г	Т	Й	С	К	Й	І	Ч	М	І	Г	П	А	О	К	Д
І	О	Б	Ь	Л	І	Д	І	Й	С	Ь	К	И	Й	І	І
Й	Н	І	Л	Д	Л	П	К	У	Й	А	Н	Й	О	К	Л
С	І	Р	У	И	Й	Д	Ф	С	Л	О	І	І	Р	С	О
Ь	К	Г	Ц	У	Й	И	К	Ь	С	Й	І	Н	О	І	С
К	А	Б	У	В	А	В	Г	Л	Д	Ь	Е	К	Й	О	К
И	Н	Д	Г	І	К	З	К	Ц	М	С	Л	І	О	Н	І
Й	К	Й	Й	И	К	Ь	С	Й	І	Г	І	Р	Ф	І	М

7. Знайти та виправити помилки у побудові хроматичної гами, записати правильний варіант:

E dur

f moll

Розділ XI. ІНТЕРВАЛИ У ЛАДУ

1. Позначити ✓ у таблиці ступені натурального мажору, на яких розташовані вказані інтервали:

Мажор натуральний	I	II	III	IV	V	VI	VII
<i>м.2</i>							
<i>б.2</i>							
<i>м.3</i>							
<i>б.3</i>							
<i>ч.4</i>							
<i>ч.5</i>							
<i>м.6</i>							
<i>б.6</i>							
<i>м.7</i>							
<i>б.7</i>							

2. Вписати у клітинки потрібні ступені натурального мінору:

- *м.2* у натуральному мінорі будуються на та ступенях, а *в.2* – на всіх інших;
- *в.3* у натуральному мінорі будуються на , та ступенях, а *м.3* – на всіх інших;
- *ч.4* у натуральному мінорі будуються на всіх ступенях, окрім ;
- *ч.5* у натуральному мінорі будуються на всіх ступенях, окрім ;
- *в.6* у натуральному мінорі будуються на , , та ступенях, а *м.6* – на всіх інших;
- *в.7* у натуральному мінорі будуються на та ступенях, а *м.7* – на всіх інших.

3. Позначити ступені, на яких будуються задані інтервали у відповідному ладу:

	Натуральний мажор	Натуральний мінор	Гармонічний мажор	Гармонічний мінор
<i>зб.4</i>				
<i>зм.5</i>				
<i>зб.2</i>				
<i>зм.7</i>				
<i>зб.5</i>				
<i>зм.4</i>				

4. Дописати верхній голос в інтервалах:

D dur

зб.2 → ч.4 зм.7 → ч.5 зб.4 → в.6 зм.5 → м.3 зб.5 → в.6 зм.4 → м.3

g moll

зб.2 → ч.4 зм.7 → ч.5 зб.4 → в.6 зм.5 → м.3 зб.5 → в.6 зм.4 → м.3

Розділ XII. АКОРДИ У ЛАДУ

1. Підписати акорди у гармонічних зворотах:

Es dur

cis moll

2. Заповнити таблицю:

Позначення акорду	Повна назва акорду	Ступінь, на якому будується акорд	Розташування секунди в акорді
D ₇			
D ⁶ ₅			
D ⁴ ₃			
D ₂			

3. Заповнити пропуски:

$\Pi_7 \rightarrow \underline{\quad} \rightarrow T^5_3$

$MVII^6_5 \rightarrow D \underline{\quad} \rightarrow T \underline{\quad}$

$3MVII^4_3 \rightarrow \underline{\quad} \rightarrow t \underline{\quad}$

$\Pi_2 \rightarrow D^6_5 \rightarrow \underline{\quad}$

$MVII_7 \rightarrow \underline{\quad} \rightarrow \underline{\quad}^5_3$

$\underline{\quad}^6_5 \rightarrow D_2 \rightarrow T_6$

$3MVII_2 \rightarrow D \underline{\quad} \rightarrow T \underline{\quad}$

$\underline{\quad}^4_3 \rightarrow D_7 \rightarrow \underline{\quad}$

4. Дописати мелодії, використовуючи рух по звукам вказаних акордів:

a)

Moderato Німецька народна пісня

$T^5_3 \uparrow$ $D_7 \uparrow$

$T_6 \uparrow$ $S^5_3 \uparrow$ $D_7 \uparrow$

б)

Allegro Дж. Верді. Трубадур

$T_6\downarrow$ $D^5_3\downarrow$ $T^6_4\downarrow$ $VII^5_3\downarrow$ $T^5_3\downarrow$ $MVII_7\downarrow$

в)

Allegro non troppo Польська народна пісня

$MVII_7\uparrow$ $T^5_3\downarrow$ $VII^5_3\downarrow$ $T^5_3\uparrow$ $D_7\downarrow$

Розділ XIII. МЕЛОДИЯ. СЕКВЕНЦІЯ. ТРАНСПОЗИЦІЯ

1. Вказати напрямлення руху мелодичної лінії:

1. В. Косенко. Українська народна пісня

- а) висхідний;
- б) низхідний;
- в) хвилеподібний;
- г) стрибкоподібний;
- д) обертовий.

2. Я. Степовий. Танець

- а) висхідний;
- б) низхідний;
- в) хвилеподібний;
- г) стрибкоподібний;
- д) обертовий.

3. В. Косенко. Дощик

- а) висхідний;
- б) низхідний;
- в) хвилеподібний;
- г) стрибкоподібний;
- д) обертовий.

4. сл. Л. Горовой, муз. Anny Kreuda, аранж. Т. Афанасенко. Враже

- а) висхідний;
- б) низхідний;
- в) хвилеподібний;
- г) стрибкоподібний;
- д) обертовий.

2. Знайти секвенцію в нотному прикладі. Позначити ланки секвенції:

a)

Ш. Азнавур. Товариш

Moderato

Two staves of musical notation in G major (one flat) and common time. The first staff contains 8 measures of music, and the second staff contains 8 measures. The melody consists of eighth and quarter notes.

б)

П. Морія. Менует

Andantino

Two staves of musical notation in C major and common time. The first staff contains 8 measures of music, and the second staff contains 8 measures. The melody consists of quarter and eighth notes.

3. Закінчити мелодію, використовуючи слова української народної пісні «Очі сині та сині»:

Four staves of musical notation in G major (one flat) and 3/4 time. The first staff contains a partial melody of 5 measures, followed by three empty staves for completion. The melody starts with a quarter rest, followed by quarter notes G4, A4, B4, C5, and a dotted quarter note G4.

*Очі сині, та сині дала мати дівчині,
А навіщо давала, то їй не знала сама.
А тепер тій дівчині через очі ті сині
А ні вдень, а ні вночі та їй спокою нема.*

4. Створити мелодію, використовуючи цифрові вірші:

а) 12 5 8 727

107 890

625 7 2 37

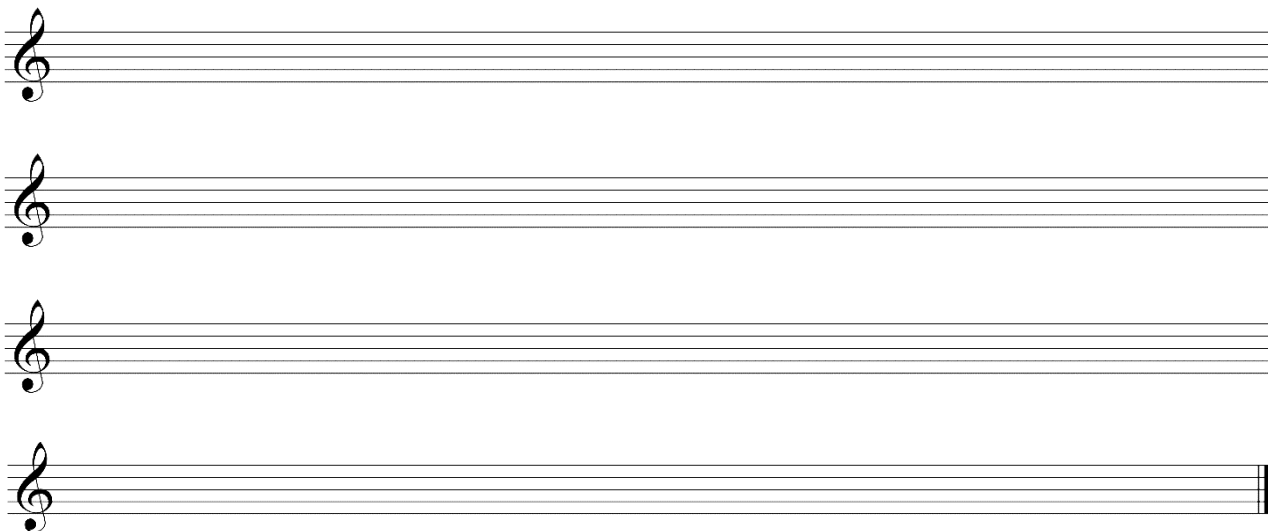
110 590.

109 700 28 500

110 15 108

35 26 702 600

140 408.

б) 3 12 30 30

6 12 40 40

7 13 22

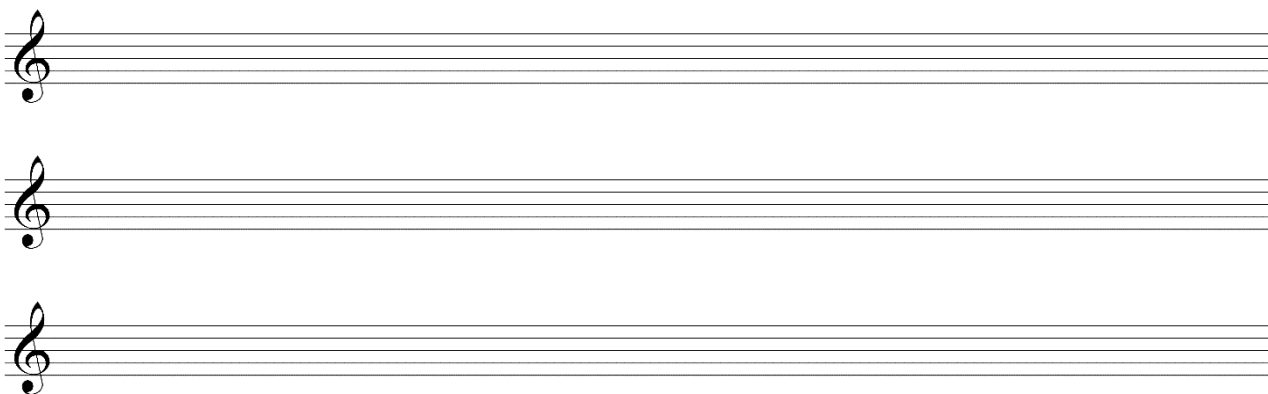
20 0 15 2

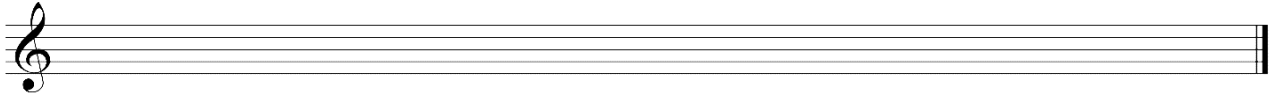
300 7020

300 5002

300 715

117 42.

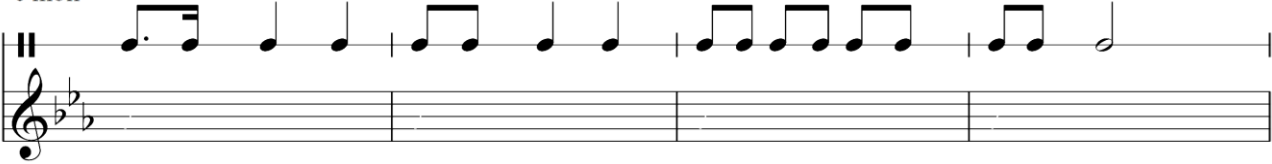

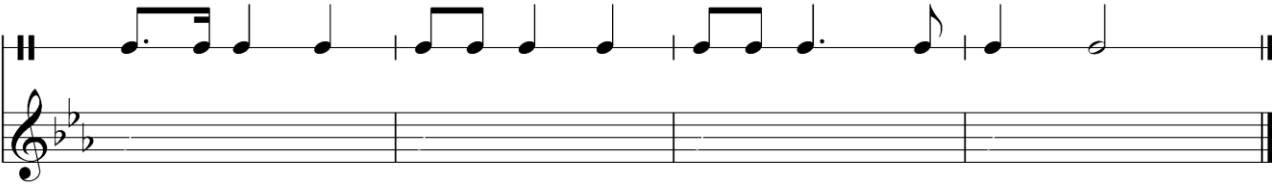
5. Визначити розмір, записати мелодію. Виконати транспозицію на

м.3 ↑:

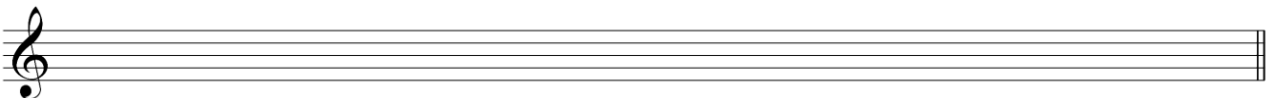
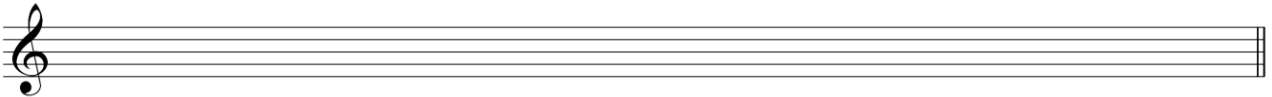
c moll

III II I III II VII[#] V V III II I VII[#] I III II VII[#] V

V VI VII I II III II I VII[#] II V VII[#] II I

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амосова Н. В., Казак І. І. Музична грамота : навчально-методичний посібник із сольфеджіо та теорії музики для учнів 1-7 класів дитячих музичних шкіл. Рівне, 2014. 96 с.
2. Афоніна О. С. Сольфеджіо : навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів / О. С. Афоніна, В. О. Баранова. Вінниця : Нова Книга, 2013. 224 с.
3. Афоніна О. С. Сольфеджіо на основі сучасної, джазової та естрадної музики : навчальний посібник для студ. вищих навч. закладів / О. С. Афоніна, В. О. Баранова. Вінниця : Нова Книга, 2013. 148 с.
4. Барська З. М. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики : хрестоматія : Ч.1. одноголосся : доповн. та перероб. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2018. 80 с.
5. Диктанти на матеріалі музики Миколи Лисенка / авт.-укл. Д. О. Романець. Вінниця : Нова Книга, 2016. 76 с.
6. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Загальна теорія музики : підручник. Київ : Вища школа, 2009. 298 с.
7. Правила з елементарної теорії музики : навчально-методичний посібник для початкової мистецької освіти / уклад. Т. І. Ганзіна. Київ, 2020. 46 с.
8. Смаглій Г. А., Маловик Л. В. Основи теорії музики : підручник для навчальних закладів освіти, культури і мистецтв. 3-є вид., доп. і перероб. Харків, 2015. 384 с.